

เทศน์เช้า วันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๘

พระอาจารย์สงข มนฺตฺสฺนฺโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองขาว อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะเนาะ ฟังธรรมเพื่อจิตใจของเรา เห็นไหม ฟังธรรมเพื่อให้ใจเราอยู่ในอำนาจของเรา คุณใช้เวลาไปเขาใหญ่เขาให้ระวังเลยนะ ระวังข้างมันจะทำอันตรายเอา ให้ระวังสัตว์ป่ามันจะทำลายคน เพราะคนต้องผ่านเส้นทางนั้น นี่ก็เหมือนกัน หัวใจของเรามันอยู่กับเรา ฟังธรรมๆ เพื่อปราบกิเลสไง เพื่อปราบหัวใจของเราอย่าให้มันทุกข์ยากจนเกินไป อย่าให้มันทำลายเราจนมากเกินไป

ฟังธรรมๆ เพื่อเหตุนี้ เวลาบุญกุศล ทำบุญกุศลเพื่อผลของวิภวัญญะ การเวียนว่ายตายเกิดในวิภวัญญะ ถ้าการเวียนว่ายตายเกิดในวิภวัญญะ เห็นไหม คนจะเกิดเขาเกิดให้มีบุญกุศล อย่าให้มันทุกข์ยากจนเกินไปนัก คุณเด็กน้อยยติเวลาเกิดมาพ่อแม่ต้องเลี้ยงดูมัน เลี้ยงดูมัน ถ้ามันเกิดมา บางคนคาบช้อนเงินช้อนทองมา เกิดมามีคนล้อมหน้าล้อมหลัง บางคนเกิดมาพ่อแม่ไม่มีความพร้อมเอาไปทิ้งถังขยะ เอาไปทิ้งตามที่เขารับเลี้ยงเด็ก เพราะอะไร เพราะพ่อแม่เลี้ยงไม่ได้ พ่อแม่ไม่มีปัญญาจะดูแล

นี่คือผลของวิภวัญญะที่การเวียนว่ายตายเกิดไง ทำไมมันเกิดมาอย่างนี้ละ ทำไมคนๆ หนึ่งเกิดมามันมีอำนาจวาสนา มีแต่คนดูแลพร้อมหน้าพร้อมตาละ เวลาคนๆ หนึ่งเกิดมาพ่อแม่ไม่มีความพร้อม นี่ตัวเองก็เลี้ยงไม่ได้ ตัวเองก็เลี้ยงไม่ไหว แต่เด็กคนนั้นนี้อาจจะมีอำนาจวาสนา

คุณหมอชีวิตก็เหมือนกัน ก็ไปทิ้งถังขยะเหมือนกัน แต่เวลาคนไปเก็บมาก็คือกษัตริย์ คนเก็บมาถวายกษัตริย์ กษัตริย์เลี้ยงมาจนเป็นหมอประจำองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เขามีอำนาจวาสนาขนาดนั้นนะ คนเราไม่ใช่มีอำนาจวาสนาเพราะการเกิด คนเรามีอำนาจวาสนาโดยการกระทำ เวลาเวียนว่ายตายเกิดในวิภวัญญะบุญกุศลมันพาไป บุญกุศลพาไปนะบอกว่าเราจะไปเกิดที่ดี เกิดที่ดีๆ คุณใช้เวลาไฟฟ้าข้าวบวก ข้าวลบนันสปาร์กกันมันจะเกิดพลังงานของมัน

นี่ก็เหมือนกัน ในเมื่อมีเวรกรรม ใ้อเวรกรรมตัวนั้นมันอยู่ในใจ เราจะปรารถนาอะไร เกรกรรมอันนั้นมันน้อมไป คุณคิดดูสันดานของคน ทำไมคนสันดานมันชอบอย่างนั้นๆ ทำไมมัน

ชอบไม่เหมือนกันล่ะ ทำไมมันชอบไม่เหมือนกัน ชอบไม่เหมือนกันอยู่ด้วยกันสบาย มัน แลกเปลี่ยนอะไร ถ้าชอบเหมือนกัน อยู่ด้วยกันนี่ทะเลาะกัน

นี่ไงผลของวิญญูฯๆ ถ้าว่าผลของวิญญูฯ ทำบุญกุศลเพื่อคุณงามความดีของเรา ถ้าเรามี สติปัญญาขนาดน้อยขนาดไหนก็แล้วแต่ แต่เวลาผู้ที่ประพฤติปฏิบัติเขาไม่ต้องการ ทำบุญกุศลเพื่อ สร้างอำนาจวาสนาบารมี พันธกรรมของจิตให้จิตมันมีกำลัง มีกำลังแยกแยะได้สิ่งใดถูก สิ่งใด ผิดใจ คุณิเวลาไปเกิดบนสวรรค์ ไปเกิดบนพรหมนี่มันต้องไปอายุยืน อายุขัยของมัน มันเสียเวลา ใจ

ถ้ามันเสียเวลานี้อยากจะประพฤติปฏิบัติ เวลาประพฤติปฏิบัติ เห็นไหม นิพพานอยู่โดย คั้งเดิม นิพพานมีอยู่แล้ว นิพพานหีบฉวยจับต้องเอาได้เลย นิพพานอย่างนั้นหรือ ถ้าคนมันมี... นี่คนเราจะล่วงพ้นทุกข์ด้วยความเพียร ความเพียรชอบ ความเพียร ความวิริยะ ความอุตสาหะ ถ้า ความเพียร ความวิริยะ ความอุตสาหะ ความเพียรชอบ ถ้าความชอบธรรม เวลาชอบธรรมมัน ชอบธรรมมาจากไหนล่ะ มันชอบธรรมมาจากสติปัญญาของเขา

นี่พันธกรรมของจิตๆ คุณิเวลาพระโพธิสัตว์ คุณิพระมหาชนก ทศชาติ แต่ละภพแต่ละ ชาติเขาทำทำไม เรามาทำบุญกุศล เราทำบุญกุศลเราก็เรียกร้องทำดีต้องได้ดี ทำชั่วต้องได้ชั่ว เรา ทำบุญกุศลขนาดนี้ทำไมเราไม่สมความปรารถนาๆ เวลาสมความปรารถนา สมความปรารถนา ในปัจจุบันนี้ ในปัจจุบันนี้ตลาดกำลังเฟื่องฟู เรามีสินค้าที่พอดีกับจังหวะโอกาสนั้น เราทำสิ่งใด เราจะประสบความสำเร็จนั้น เรามีสินค้าแต่ตลาดมันไม่มี เราทำสิ่งใดไม่ได้มันก็ขาดตกบกพร่อง ไป

นี่จังหวะและโอกาส อำนาจวาสนาของคนใจ ถ้าเราทำสมความปรารถนามันก็สมความ ปรารถนา อันนี้เราสมความปรารถนาทางโลก แต่ถ้าเวลาจรตนิสัยล่ะ เวลาจรตนิสัย เห็นไหม คุณิ เวลามหาชนก เวลาพระโพธิสัตว์สร้างสมบุญญูธิการมา เขาสร้างสมบุญญูธิการมา สร้างสม บุญญูธิการมาด้วยอำนาจวาสนา คุณิเวลามาเกิดเป็นเจ้าชายสิทธัตถะ ราชกุมาร เราจะเกิดชาตินี้ เป็นชาติสุดท้าย เด็กขนาดนี้พูดว่าจะเกิดชาตินี้เป็นชาติสุดท้าย

อันนั้นด้วยอำนาจวาสนาบารมี แต่ยังไม่เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะ ะไร นี่พระเจ้าสุทโธทนะยังให้ครองเรือน ยังมีสามเณรราหูล แต่เวลาออกบวชๆ เวลาอีก ๖ ปีที่

ออกไปบวชแล้วออกคันคว่ำๆ อันนั้น การคันคว่ำอย่างนั้น คุณมันเกี่ยวกับวิกฤติในหัวใจ คำว่า วิกฤติในหัวใจ คุณวิชา อวิชามันยอมใครให้หลุดมือมันไป

นี่คำว่าปล่อยให้หลุดมือมันไป เวลามันไปปฏิบัติกับเจ้าลัทธิต่างๆ ทุกคนก็ยกย่อง ทุกคนก็สรรเสริญทั้งนั้นแหละ นี่ยกย่องสรรเสริญ แต่การกระทำอันนั้นมันมาจากไหนล่ะ คุณดูทศชาติ คำว่าทศชาติ เวลาสร้างสมบุญญูการมาอย่างนั้น เวลาสร้างสมบุญญูการมาอย่างนั้นมันถึงได้พันธุกรรมของใจใจ ใจมันถึงมันคงใจ ใจมันถึงแยกแยะได้ใจ มันแยกแยะว่าสิ่งใดผิด สิ่งใดถูก ทั้งๆ ที่เรากระทำเอง เห็นไหม เวลาประพฤติปฏิบัติขึ้นไป เวลาเห็นนิมิต เห็นจริงไหม จริง ความเห็นจริงไหม ความเห็นนั้นไม่จริง

นี่เวลาจิตสงบแล้ว เวลาเห็นกาย พิจารณากาย แยกแยะตามความเป็นจริงของมัน อันนั้นคุณมันก็ยังมิสมุทัย ยังมีความเห็นของเราเจือปนอยู่ เวลามันแปรสภาพไปว่าเป็นไตรลักษณ์ๆ เป็นไตรลักษณ์ทำไมกิเลสมันไม่ขาด ถ้าเป็นไตรลักษณ์เวลากิเลสมันขาด นี่มันสมุจเฉทปหานเวลายมันขาดไปมันขาดเพราะอย่างไร

นี่ใจเวลามันพิจารณาแล้วมันพิจารณาซ้ำๆ ซ้ำเพราะทำซ้ำ ทำซ้ำเพราะตรวจสอบในหัวใจของตัวเอง ถ้าคนมีอำนาจาสนามันทำของมันได้ มันเจริญองกามของมันได้ เวลาคนไม่มีอำนาจาสนา ทำสิ่งใดทำแล้วอยากได้ ทำด้วยความจับปลัดจับผลู นี่มันมาจากไหนล่ะ มันมาจากทำบุญกุศลกันอยู่นี่ใจ

นี่ทำบุญกุศล เห็นไหม คุณหลงตาทำนพุดประจำ ทำบุญกุศลมันก็เขื่อนกั้นน้ำไว้ เขื่อนจะกั้นน้ำไว้ขนาดไหนมันก็กั้นไว้อย่างนั้นแหละ บุญก็คือบุญ เวลาทำบุญก็เป็นบุญ เป็นอามิสก็เป็นอามิส แต่เวลาจะพ้นจากกิเลสมันต้องภาวนาทั้งนั้นแหละ เวลามันภาวนามันภาวนาที่ไหนล่ะ มันภาวนานี้กำหนดพุทโธ ใช้ปัญญาอบรมสมาธิให้จิตสงบเข้ามา ถ้าจิตมันสงบเข้ามา มันมีอำนาจาสนามันก็ทำของมันได้ใช่ไหม ถ้ามันไม่มีอำนาจาสนา เวลาทำขึ้นมาคำว่าสัมหล่น

สัมหล่นคุณสิแม้ในธรรมบทที่ว่าเวลาลูกเศรษฐี เวลามีลูกชายคนเดียว เพราะด้วยความรัก ความห่วงใยนะ เวลาจะเอาหมอมารักษา ก็กลัวเขามาเห็นสมบัติ กลัวเขาจะเรียกค่ารักษาแพง ก็เอาลูกไปทิ้งไว้หน้าบ้านให้หมอรักษาที่หน้าบ้าน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเล็งญาณ เห็นว่าเขามีอำนาจาสนา บิณฑบาตผ่านไปเฉยๆ เดินผ่านไปเพราะว่าเขาเป็นพราหมณ์ แล้วตระหนี่ถี่เหนียว เขาไม่ให้ตกหล่นจากสมบัติเขาเลย เขาไม่มีทางใส่บาตรหรอก

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าจะโปรดสัตว์ เดินผ่านไปเฉยๆ ฉายแสงฉัพพรรณรังสี แสงนั้นไปกระทบกับผู้ป่วยนั้น ผู้ป่วยมันหันไปมองเห็นแสงแล้วมันปลื้มใจนะ แต่แล้วรักษาไม่ทันก็ตายไปไง ตายไปไปเกิดเป็นเทวดา ด้วยแสงแก่นั้น ได้เห็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าแก่นั้นไปเกิดเป็นเทวดา แต่พอเวลาถูกตายไปแล้ว ด้วยความรักความผูกพัน เวลาความรักความผูกพัน แต่ความรักรักแบบตระหนี่ไง รักแบบไม่ดูแลใจ เวลาตายไปแล้วไปเกิดเป็นเทวดา ตัวเองก็ไปร้องไห้ ไปคร่ำครวญอยู่นั้น

คร่ำครวญ ร้องไห้คร่ำครวญเพราะอะไร เพราะความพลัดพราก มีลูกคนเดียวก็อยากให้รับมรดกตกทอดไป แล้วเวลาจะรักษาที่ตระหนี่ ตายไปแล้วก็มาเสียใจ แล้วสมบัติเอาไปให้ใครล่ะ เพราะความตระหนี่ตัวเดียว เพราะกิเลสตัวเดียวทำให้วุ่นวายไปหมดเลย วุ่นวายในหัวใจ แล้วก็คร่ำครวญร้องไห้อยู่คนเดียว คร่ำครวญ เจ็บปวด เจ็บซ้ำ แล้วใครทำ ใครทำให้เขา

นี่กิเลสทั้งนั้นใครทำ ทั้งๆ ที่ของมีทุกอย่างเลยล่ะ แต่มันใช้ไม่เป็น ทำไม่เป็น ไม่เอามาให้เป็นประโยชน์ไง ถ้าไม่เป็นประโยชน์มันก็เป็นอย่างนั้น นี่เวลาผู้ที่นักปฏิบัติ ครูบาอาจารย์ที่ท่านปฏิบัติท่านไม่ปรารถนาสวรรค์นิพพาน ไม่ปรารถนาสวรรค์นะ ท่านปรารถนานิพพาน สวรรค์พรหมนี่ไม่ปรารถนา ไม่ปรารถนาไม่ต้องการ แต่ต้องการให้สิ้นสุดแห่งทุกข์ แล้วสิ้นสุดแห่งทุกข์เอาที่ไหนล่ะ อ้าว ก็ว่างๆ ว่างๆ ว่างๆ ว่างๆ เวลาฆานโลกีย์เขาทำมากกว่านี้

ฉะนั้น สิ่งที่ทำ คุณความเพียรชอบ คนเราจะล่วงพ้นทุกข์ด้วยความเพียรนะ ความเพียร ความวิริยะ ความอุตสาหะ เรายังเราชวนขวยกันมาเรามีศรัทธาความเชื่อ เราไม่มีศรัทธาความเชื่อ หัวรถจักรจะชักให้เรามาทำบุญกุศลไหม แล้วทำบุญกุศลมันเกิดอย่างไร บุญตัวเป็นอย่างไร บุญตัวมันกลมๆ ตัวมันแบนๆ บุญมันคือความสุขใจไง บุญคือความอบอุ่นใจ บุญคือสติปัญญา ใจ สติ สมาธิ ปัญญา สติ สมาธิ ปัญญา นี่ตัวนี้มันมีบุญ ถ้าคนมีบุญมันมีจุดยืนของมัน

นี่เรามีบุญของเรา เรามีความสุขใหม่ ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่วเรามีความสุขใหม่ ชีวิตเรามีความร่มรื่นใหม่ ชีวิตเราอบอุ่นใหม่ ถ้าชีวิตเราไม่อบอุ่น เราไม่มีพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เป็นที่พึ่งไง รัตนตรัย พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์เป็นแก้วสารพัดนึก เป็นที่พึ่งของเรา เป็นที่พึ่งของระดับสังคม ระดับของท่าน เขาเจอ जान เขาดูแลกัน เขารักษากัน สังคมนั้นอบอุ่น อบอุ่น เพราะวัฒนธรรมประเพณี ประเพณีวัฒนธรรมมันทำให้สังคมอบอุ่น ทำให้คนเสียสละ

นี่ระดับของท่าน ระดับของศีล ระดับของศีลนะไม่กินเหล้า ไม่เมายา ไม่โปปด ไม่มดเท็จ ไม่ทำอะไรที่ผิดศีลมันจะไปไหนล่ะ ผู้ใดปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ธรรมะย่อมคุ้มครอง คนที่มีศีลมีธรรมในหัวใจ ไปอยู่ที่ไหนเขาก็เชิดชู มีบารมีทุกคนก็ฝากได้ มีสมบัติมาฝากไว้ได้เลย มีสิ่งใดเกิดขึ้น ผู้เฒ่าเขาให้ตัดสินเลย โบราณ เห็นไหม ผู้เฒ่า ผู้แก่เขาให้เป็นผู้เฒ่าประจำหมู่บ้าน เขาตัดสินคิดความทุกอย่าง เรื่อง บ้านไหนทะเลาะเบาะแว้งกันให้ผู้เฒ่าเป็นผู้ตัดสิน บ้านใดมีความล้อฉลาดให้ผู้เฒ่าตัดสินเพราะเขาไว้ใจ

นี่ไงถ้าเราปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม นี่มันจะมีบารมี เห็นไหม มันปฏิบัติธรรมสมควรแก่ธรรม ธรรมะย่อมคุ้มครอง นี่พูดถึงว่าผู้มีศีลนะ แล้วผู้มีปัญญาล่ะ เราชวนขวย เราบากบั่น เพื่อความสำเร็จในชีวิต ครูบาอาจารย์ของเราเวลาจิตมันสงบ จิตมันเป็นสัมมาสมาธิ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้อยู่โคนต้นโพธิ์ องค์เดียวแท้ๆ มนุษย์คนหนึ่งนั่งอยู่ในที่สงัดวิเวกผู้หนึ่ง แล้วใช้สติปัญญาภายในหัวใจ ภายในจิตนั้นใคร่ครวญค้นคว้าสิ่งที่เกิด แก่ เจ็บ ตาย

สิ่งที่การเกิดเกิดมาจากไหน ค้นคว้าในใจขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อยู่โคนต้นโพธิ์นั้นองค์เดียว ไม่มีใครมายุ่งวุ่นวายมายุ่งเกาะเกี่ยวเลย นั่นงานของนักพรต งานของผู้ที่จะรู้ค้น งานของผู้ที่จะพ้นจากกิเลสใจ ว่านิพพานมันอยู่ที่ไหน นิพพานอยู่ที่ไหน ค้นคว้านิพพาน นิพพานไม่ต้องทำอะไรเลย นั่งเฉยๆ ตื่นขึ้นมาที่นิพพาน มันจะเอามาจากไหน คุณต้ององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระโพธิสัตว์ ๔ อสงไขย ๘ อสงไขย ๑๖ อสงไขย สร้างสมบุญญาธิการมาขนาดนั้น พวกเราเป็นใคร นิพพานอยู่ที่ไหนก็มี เปิดในตุ่มก็เจอ เปิดห้องก็เจอ เปิดในเซฟมันพุ่งใส่เลยนิพพาน นิพพานอะไรของเอ็งมันไม่มี

คุณต้ององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั่งอยู่โคนต้นโพธิ์ บุปผะนิวาसानุสติญาณ นั้นยังไม่ใช่ ย้อนอดีตชาติไปทั้งหมดไม่มีต้นไม่มีปลาย นี่เวลาครูบาอาจารย์ที่ท่านประพฤติปฏิบัติ อยู่ในพระไตรปิฎก ใครมีอำนาจวาสนามากน้อยขนาดไหน ได้ห้าชาติ ได้สิบชาติ ได้ พันชาติ ได้ ได้แสนชาติ ย้อนกลับนะ ย้อนกลับได้เป็นแสนๆ ชาติ แต่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คำว่าไม่มีต้นไม่มีปลายคือใส่ตัวเลขไม่ได้ มันนับเป็นตัวเลขไม่ได้เลย คำว่าไม่มีต้นไม่มีปลายคือมันจดเป็นตัวเลขไม่ได้เลย นี่บุพเพนิวาसानุสติญาณ

จุดอุปาทาน เห็นไหม คุณเวลาจิตถ้ามันยังไม่สิ้นกิเลสมันเกิดแน่นอน ในเมื่อมันมีเหตุมีผลอยู่ มันมีเหตุมีปัจจัยอยู่มันจะสิ้นสุดไปได้อย่างไร มันมีเหตุมีผลของมันอยู่มันต้องเคลื่อนไป

ข้างหน้าแน่นอน มันต้องไปตามเหตุตามปัจจัยนั้น นี่จุดปาดญาณย้อนกลับมาๆ อาสวกักขณญาณ มรรค นี่ครูบาอาจารย์ที่ท่านปฏิบัติ ท่านบอกเวลาปัญญามันเกิด คุณปัญญาโสดาปัตติมรรคมันก็มีปัญญาอย่างหนึ่ง สกิทาคามิมรรคก็เป็นปัญญาอย่างหนึ่ง อนาคามิมรรค นี่น้ำปามันรุนแรง มันท่วมท้น มันจะทำลายๆ ทำลายเชื้อไข ทำลายเชื้อไขที่เกิดบนกามภพ

คำว่ากามภพตั้งแต่เทวดาลงมา เวลามันทำลายหมด มันทำลายหมดกามภพ นี่กามราคะ พิจารณามันรุนแรงมาก รุนแรงเพราะอะไร เพราะมันจะรื้อภพ รื้อชาติ แต่เวลาทำลายไปแล้ว เวลาทำลายไปแล้ว เวลาเข้าไปถึงอวิชชาจริงๆ มันนุ่มนวล มันละเอียดอ่อนละเอียดอ่อนจนขยับไม่ได้เลย ขยับมันกระเพื่อม กระเพื่อมเป็นกุกกุกจะ เป็นสังโยชน์ตัวหนึ่งเลย รูปราคะ อรูปราคะ มานะ กุกกุกจะ อวิชชา สังโยชน์อันละเอียดมันรัดใจนั้น ไปไม่ได้เลย แล้วถ้าใจนั้นมันจะละเอียด ลึกซึ่งขนาดไหน ที่มันจะสำรอกคายสังโยชน์อันละเอียดในใจอันนั้น ถ้าในใจอันนั้น ถ้ามันทำลายสิ่งนั้นได้ นี่มันต้องมีเหตุมีผลไง

คนเราจะล่วงพ้นทุกข์ด้วยความเพียร ความเพียร ความวิริยะ ความอดุสาหะ คุณไปคูที่ทำเรือคลองเตยสิ พวกกรรมกรแบกหาม ไม่ได้พูดเหยียดหยามเขานะ อาชีพ อาชีพของคน เขาแบกหาม อาบเหงื่อต่างน้ำแบกหามที่ทำเรือคลองเตย นั่นมันงานของเขา ینگานของเขา งานของเรา เรานักบริหารใช่ไหม เราทำงานของเรา งานของเราใช้สมองใช่ไหม มันใช้ร่างกายทั้งนั้นแหละ เวลากรรมกรแบกหามเขาต้องใช้ร่างกายของเขา เพื่อหาอยู่หากิน เลี้ยงปากเลี้ยงท้องของเขา

ปัญญาชนเวลาทำงาน คิดงาน ทำงานก็เป็นสมอง ทำงานก็ต้องใช้หน้าที่การงาน ทำงานเพื่อเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง แต่เวลาภาวนามปัญญา ปัญญาเกิดจากจิต ปัญญาเกิดจากจิตไม่ใช่เกิดจากสมอง เกิดจากสมอง สมองมันเป็นธาตุ เป็นธาตุ เป็นวัตถุ สมองจะทำงานได้ต้องมีพลังงาน ร่างกายนี้ต้องมีพลังงาน ทางกายแพทย์เขาเรียกไฟฟ้า จะมีไออุ่น จะมีไฟฟ้า จะมีพลังงาน สัญญาณชีพ นี่วิทยาศาสตร์พิสูจน์ได้แค่นั้น แต่ถ้าเป็นจิตล่ะ

ปัญญาเกิดจากจิต ปัญญาเกิดจากจิต ถ้าสัมมาสมาธิขึ้นมา จิตมันเป็นสมาธิขึ้นมา เราเกิดโสดาปัตติมรรค สกิทาคามิมรรค อนาคามิมรรค อรหัตตมรรค แล้วมรรคยังมีหยาบ มีละเอียดขึ้นไป นิพพานมันจะหยิบเอาจากไหน นิพพานเกิดจากความเพียรชอบ ความเพียร ความวิริยะ ความ

อุคสาหะของเรา เราต้องทำของเราขึ้นมา นี่ฟังธรรมๆ ตอกย้ำอย่างนี้ ตอกย้ำขึ้นมา เรื่องระดับ
ของท่าน วัฒนธรรมประเพณีมันน่าชื่นชม ของนี้น่าชื่นชม ของนี้เราแสวงหามา เราทำมาเพื่อเรา

คุณพระมหาชนก คุณพระโพธิสัตว์ที่เวียนว่ายตายเกิดในวัฏฏะเขาทำทำไม แล้วเรานี้ทำ
ได้ชี้กระพี้ลื่นเขาไหม เราทำไม่ได้ชี้กระพี้ลื่นหรือ เพราะจิตใจเราไม่คู่คี่ขนาดนั้น จิตใจเรา
ไม่ตั้งใจว่าเราอยากจะเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปข้างหน้า ถ้าใครปรารถนาเป็น
องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปข้างหน้าเขาจะต้องปูพื้นฐานของเขา เขาจะต้องทำคุณงาม
ความดีของเขา เขาจะพยายามสร้างสมเป็นพระโพธิสัตว์ของเขา จนกว่ามีองค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าองค์ใดองค์หนึ่งพยากรณ์ พยากรณ์แล้วเขาจะกลับไม่ได้ เขาพยายามต้องสร้าง
อำนาจวาสนาขึ้นไปจนสำเร็จเป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

แต่หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของท่านบอกว่าท่านปรารถนามาทั้งนั้น
แหละ สุดท้ายแล้วท่านใช้ปัญญาของท่าน คำว่าปรารถนาคือท่านสร้างคุณงามความดีของท่านมา
มหาศาล นี่สร้างคุณงามความดีของท่านมหาศาล เวลาท่านมาพลิกกลับ พลิกกลับเข้ามาเพื่อทำ
ความสงบของใจเข้ามาเพื่อเข้าสู่อริยสัจ ได้สร้างบุญญาธิการมาขนาดนั้น เวลาปัญญามันเกิดขึ้น
มันถึงคมกล้า มันถึงทะลุบากบั้นเข้าไปถึงในอวิชา ในหัวใจอันนั้นใจ

ฉะนั้น เวลาความเป็นจริง นี่เราต้องทำความเพียร ทางโลกเวลาทำงานก็ทำงานทางกาย
ทำงานทางสมอง เวลาพระเรา เราจะทำงาน องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั่งอยู่โคนต้นโพธิ์
นะ เวลาธรรมมันเกิด เวลาทำขึ้นมามันทำขึ้นมาในหัวใจ ทำในหัวใจนะ เวลาทำลายอวิชา เห็น
ใหม่ เราเป็นไก่ตัวแรกที่เจาะฟองอวิชาออกมา ในบรรดามนุษย์ ในบรรดาสัตว์สองเท้า องค์
สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าประเสริฐที่สุด

ในบรรดาสัตว์สองเท้า แล้วเราก็ก่เกิดมาหนึ่งเป็นมนุษย์ เราก็ก่เป็นสัตว์สองเท้า เป็นสัตว์ที่มี
กระดูกสันหลัง เป็นคนที่มีสมอง เป็นคนที่มีปัญญา เป็นคนที่มีอำนาจวาสนาถึงฟังธรรมอย่างนี้
เข้าใจ นี่ฟังเทศน์ๆ อย่างนี้เข้าใจ ถ้าคนอื่นเขาบอกว่าไม่รู้เรื่อง ไม่รู้เรื่อง ถ้ามันมีศรีสุข ร่ำรวยเขา
ชอบอย่างนั้น เขาไม่ชอบหรือ ไม่ชอบสิ่งที่ว่าการปล่อยวางการเสียดละ การสิ้นไปของกิเลส
เขาไม่รู้จัก นั่นด้วยอำนาจวาสนาของเขา ฟังไม่รู้เรื่องหรือ คนไม่มีอำนาจวาสนาฟังธรรมไม่
เข้าใจ อยากร่ำอยากรวย อยากรประสบความสำเร็จในชีวิต แล้วก็ต้องตายไป

ชีวิตนี้มีการพลัดพรากเป็นที่สุด สิ่งใดจะเป็นสมบัติของใจดวงนี้ไป ทำทานมันก็เป็น อามิส เป็นทิพย์ ทำภาวนามีสติ มีสมาธิ มีปัญญา มันจะอยู่กับจิต มันจะเข้าไปกับจิต เพราะเป็น บัจฉิตตัง เป็นสันทิฎฐิโก เพราะจิตมันรู้ จิตมันเห็น จิตมันเป็นเจ้าของ มันจะเอาสมบัติสิ่งนี้ของมันไป เวลาภาวนามันสำรอกกายสังโยชน์ กายกิเลสออกไป ถึงที่สุดแล้วมันทำลายหมด ทำลายก วาสวะ ทำลายสิ่งที่สะสมดีและชั่ว ทำลายทั้งสิ้น แล้วมันเหลืออะไรล่ะ มันเหลืออะไร เหลือสิ่ง นั้น สิ่งนั้นเป็นความจริง

ว่านิพพานๆ นิพพานมันมาจากไหน นิพพานไม่มีการกระทำเอามาจากไหน นิพพานมัน จะเกิดขึ้นด้วยความเพียร ต้องความเพียร ความวิริยะ ความอุตสาหะ ด้วยการกระทำของเรา ทั้งนั้น ถ้าการกระทำของเรา เห็นไหม เวลาเรานั่งเฉยๆ เดินจงกรม นั่งสมาธิ ภาวนา อันนั้นนั่น แผลจะฝีกฝนหัวใจของเรา บ่มเพาะ บ่มเพาะให้มันเข้มแข็ง บ่มเพาะให้มีคุณธรรมขึ้นมา แล้ว เวลาเราทำประพฤติกปฏิบัติได้สมบัติของเรามา นั่นละอัตตสมบัติ

หลวงตาท่านเน้นประจำ พระไม่มีศีลไม่มีธรรมใครจะมี พระไม่รักษาศีล พระไม่ ประพฤติปฏิบัติให้เกิดสมาธิ ให้เกิดปัญญาขึ้นมาใครจะทำ พระเป็นนักรบ เราต้องรบกับกิเลส ของเรา ถัรบกับกิเลสของเรา ชนะกิเลสของเราแล้ว เห็นไหม จากใจดวงหนึ่งเป็นศาสนทายาท เป็นธรรมทายาท เพื่อประโยชน์กับศาสนา เพื่อประโยชน์กับสังคม มันต้องเป็นประโยชน์กับตัว เราก่อน แล้วมันจะเป็นประโยชน์ในครอบครัว ในชาติ ในตระกูล แล้วเกิดประโยชน์ในสังคม แต่เราบวชเป็นพระแล้วสากยบุตร พุทธชิโนรส เป็นบุตรขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

นี่ฟังธรรมตอกย้ำใจเรา พุทธะอยู่ที่กลางหัวอก พุทธะอยู่ที่ใจเรา เราค้นได้ เราทำได้ เรามี สิทธิเสรีภาพที่จะทำ แต่กิเลสมันครอบงำว่าเราทำไม่ได้ เราไม่มีอำนาจาสนา เราทำไม่ได้ กิเลสมันครอบงำอย่างนั้น แล้วเราก็จะเป็นจี้ข้ามัน เอวัง